

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

КОУЧИНГ В ОСВІТІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма

А3 Початкова освіта

А4 Середня освіта

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Коучинг в освіті
Викладач (-і)	професор Цюняк Оксана Петрівна
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	oksana.tsuniak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом (онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням здобувачів освіти).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
В умовах інтеграції України до європейського освітнього простору, модернізації системи освіти, реалізації нових освітніх стандартів, стрімкого розвитку інноваційних технологій змінюються вимоги до професійної діяльності сучасного педагога. Зросла його роль як вільної, відповідальної, комунікативно активної особистості, здатної до реалізації своїх потенційних можливостей, самостійного прийняття відповідальних рішень у різних ситуаціях життєвого і професійного вибору. Згідно з Концепцією «Нова українська школа» з'явилися принципово нові соціально-професійні ролі вчителя: «тьютор», «ментор», «модератор», «коуч», «фасилітатор», «едвайзер» тощо. Саме тому актуальною для вивчення є навчальна дисципліна <i>«Коучинг в освіті»</i>, що сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні професійні задачі, забезпеченню якості навчання і викладання, підтримці, мотивуванню, психолого-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, їхнього особистісного та професійного розвитку. <u>Предметом вивчення навчальної дисципліни є</u> формування системи знань, умінь і навичок щодо застосування коучингових технологій в освітньому процесі з метою підтримки особистісного та професійного розвитку здобувачів освіти, а також підвищення ефективності інноваційної педагогічної діяльності. <u>Основними аспектами вивчення навчальної дисципліни є:</u> засвоєння основних принципів і методів коучингу, таких як активне слухання, постановка питань, формування мотивації, створення підтримуючого освітнього середовища; розвиток навичок проведення коучингових сесій для роботи з учнями та колегами з метою досягнення їхніх освітніх і особистісних цілей; застосування коучингових підходів у навчанні та вихованні, які сприяють формуванню самостійності, відповідальності та рефлексії; інтеграція коучингових технологій у процес управління освітою, що дозволяє підвищити ефективність командної роботи, мотивацію викладачів та учнів, а також сприяє розвитку організаційної культури.	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретико-методологічних основ, принципів та етики коучингу; формування у майбутніх учителів початкових класів системи знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного застосування коучингових технологій в освітньому процесі з метою розвитку потенціалу здобувачів освіти та підвищення якості освітньої діяльності.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними засадами та принципами коучингу;
- вивчення історії розвитку коучингового підходу та його ролі в сучасній освіті; усвідомлення етичних стандартів та професійних норм у сфері коучингу;
- опанування технік активного слухання, ефективного запитування та постановки цілей; засвоєння методик проведення індивідуальних і групових коучингових сесій; застосування коучингових інструментів для формування мотивації та саморозвитку здобувачів початкової освіти;
- формування навичок застосування коучингу в освітньому процесі; розвиток умінь інтегрувати коучингові технології в навчальні заняття та виховну діяльність; організація підтримуючого освітнього середовища для розвитку особистісного потенціалу учнів початкових класів;
- підвищення рівня педагогічної майстерності та лідерських якостей майбутніх учителів початкових класів; навчання використанню коучингових підходів для вирішення конфліктних ситуацій у педагогічному колективі; застосування коучингу для підвищення якості освіти;
- формування критичного мислення та рефлексії; умінь аналізувати результати коучингових втручань та їх вплив на навчальний процес; розвиток здатності до саморефлексії та постійного професійного вдосконалення; підготовка до використання коучингу як інструменту для досягнення особистісних і професійних цілей у педагогічній діяльності.

Досягнення цих цілей сприятиме підготовці майбутніх педагогів, які здатні мотивувати учнів до самостійного навчання, сприяти їхньому всебічному розвитку та створювати позитивне освітнє середовище.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
6	A3 Початкова освіта A4 Середня освіта	3	вибіркова

	/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf).
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання; студент повинен використовувати в роботі покликання на нормативно-правові документи чи інші ресурси.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 100.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали за результати неформальної освіти.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних/групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві вищої освіти індивідуально, що відображено в електронному журналі. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві освіти після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять.

Академічна доброчесність: здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, демонструвати відповідний рівень загальної культури, діяти на засадах соціальної відповідальності, керуватися нормативно-правовими документами: *Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника* (<http://surl.li/vystzz>); *Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника* (<http://surl.li/fhjkjz>); *Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника* (<http://surl.li/dyyhzw>); *Антикорупційною програмою* (<http://surl.li/wxotjj>).

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<http://surl.li/omcveh>). Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/ypfkxt>).

Неформальна освіта: можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>).

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Білик Н. І., Любченко Н. В. Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку вчителя в системі підвищення кваліфікації. *Імідж сучасного педагога*. 2020. 5(194). 2020. с. 41–46.
2. Борова Т. А. Концепція освітнього коучингу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми виховання і спорту*. 2011. 12. с. 12–16.
3. Братко М. Академічний коучинг: зміст, поняття та сутність діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2022. 37 (1). с.6–14.
4. Дідківська Ю. А. Коучинговий підхід як ефективний інструмент розвитку іншомовної компетентності здобувачів освіти вищих навчальних закладів. *Педагогічні науки: теорія і практика*. 2021. № 2 (38). с. 224–229.
5. Кінг П. *Стратегії і тактики спілкування*. Київ: Книголав. 2016. 128 с.
6. Крейг Н. *Лідерство починається з призначення*. Київ: Фабула. 2019. 240 с.
7. Нежинська О. О., Тименко В. М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. *Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць Ун-ту менедж. освіти НАПН України; редкол.: О.Л.Ануфрієва [та ін.]; голов.ред. В.В.Олійник*. Київ: АТОПОЛ ГРУП. 2017. Вип. 15(28). с.236–245.
8. Нежинська О. О., Тименко В. М. Коучинг у діяльності практичного психолога системи освіти : *спекурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти*. НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2015. 44 с.
9. Нежинська О. О., Тименко В. М. Коучинг як технологія формування професійної компетентності освітянина. *Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів»* (м. Мукачєво, 17–18 травня 2017 р.) / Ред. Практикум коуч-діяльності 35 кол. : Т. Д. Щербан (гол. ред.) та ін. Мукачєво : Вид-во МДУ. 2017. с. 194–196.
10. Нежинська О. О., Тименко В. М. Нежинська О. О. *Основи коучингу: навчальний посібник*. Київ; Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС». 2017. 220 с.
11. Педагогічний коучинг: *навч.-метод. посіб.* / Т.Ю.Чернова, І.С.Голіяд, О.А.Тіщук // [за заг. редакцією Д.Е. Кільдерова]. Київ: 2016. 166 с.
12. Уїтмор Дж. *Ефективний коучинг. Принципи і практика*. Київ: КМ-БУКС. 2019. 336 с.
13. Цюняк О.П. Формування професійної готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності: *практикум*. Івано-Франківськ, НАІР. 2020. 144 с.
14. Цюняк О. П., Довбенко С. Ю. Професійна саморегуляція викладача закладу вищої освіти в умовах війни. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр.* / [редкол. Л.Б. Лук'янова (голова), Аніщенко О.В. (заступник

голови) та ін.]; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ. 2022. Вип. 2 (22). с. 131–139. URL:<http://www.adult-educationjournal.com.ua/index.php/aej/issue/view/22/23>.

- 15.Цюняк О. П. Формування емоційної культури вчителів початкових класів у період війни. *«Імідж сучасного педагога»*. Тема: «Педагог – носій цінностей суспільства». №3(204). 2022. с. 48–52.

URL:<http://isp.poippo.pl.ua/article/view/258951>.

- 16.Цюняк О. П., Довбенко С. Ю. Проблема розвитку соціально-емоційного інтелекту майбутніх учителів початкових класів у період війни. *Освітні обрії*. 2(55), 2022. с. 66–69.

URL:<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/article/view/6682>.

- 17.Tsiuniak O., Korchuk-Kashetska M., Dovbenko S. Coaching in the sustem of professional training of future masters of primary education during the period under martial law. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 10 (1). 2023. P.108–113.

URL:<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/jpnu/issue/view/322>.

Додаткова література:

- 18.Аксініна І., Войтанішек О., Саніна О. Педагогічний коучинг: новація в шкільному менеджменті. *Директор школи. Шкільний світ*. 2018. 23–24. С.10–20.
- 19.Будякова О.Ю., Ровнягін О.В. Коучинг як інструмент розвитку людського капіталу. *Тези доповідей XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих учених та студентів «Наукові розробки молоді на сучасному етапі»*. 18-19 квітня 2019 року. Київ – КНУТД. с. 91–92.
- 20.Воронова С. В. Коуч-технологія для директора школи. *Управління школою*. 2018. № 31–33. С. 80–94; № 34–36. с. 2–61.
- 21.Горук Н.М. Коучинг як ефективна технологія формування самоосвітньої компетентності студентів. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. №11. с. 99–104.
- 22.Гоулман Д. Емоційний інтелект. Пер. з англ. С.-Л. Гумецької. Харків : Віват, 2018. 512 с.
- 23.Нежинська О. О., Тименко В. М. Коучинг як інструмент соціально-психологічної допомоги клієнту. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова*. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Вип. 23 : зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. с.182–187.
- 24.Нежинська О. О., Тименко В. М. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти. *Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України»*. 2017, 2 «Університет і лідерство». Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. 2017. с. 65–68.
- 25.Рубінс М. В. Коучинг для вчителя: практичне управління з вирощування лідера в собі. Рівне : Волин. Обереги. 2020. 142 с.
- 26.Поберезська Г. Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ. *Технологія і технік друкарства*. 2017. 4 (58). с. 99–107.
- 27.Проценко О. С. Коуч-технології у формуванні життєвої компетентності учнів

- професійно-технічних навчальних закладів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. 29. с.330–334.
28. Сидоренко В. В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково-методичного супроводу професійно-особистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти. *Наукова скарбниця освіти Донеччини*. Донецьк, 2014. №3(14). с.13–19.
29. Сидоренко В. В. Селф-коучинг (самонаставництво) як технологія професійного розвитку педагога Нової української школи: *спецкурс*. Київ: Агроосвіта. 2020. 94 с.
30. Сурмяк Ю. Р., Кудрик Ю.Р. Педагогічний коучинг у підготовці студентів-психологів. *Науковий вісник Львівського державного: збірник наукових праць*. Львів, 2015. с.187–197.
31. Стівен Р. Кові. 7 звичок надзвичайно ефективних людей. Пер. з англ. О. Любенко. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. 384 с.
32. Хмельницька О. С. Коучинг як сучасна технологія підвищення ефективності навчального процесу. *Молодий вчений*. 2017. 6(46). с.315–320. URL:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/6/71.pdf>.
33. Шестакова Т. Особливості впровадження коучингу в підготовці вчителів початкових класів. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2019. 4 (67). с.251–257. URL:<http://mdu.edu.ua/wpcontent/uploads/ped-visnik-67-2019-47.pdf>.
34. Цюняк О. П. Використання навчальних тренінгів у професійній підготовці майбутніх магістрів початкової освіти. *Упровадження інноваційної освітньої парадигми в гірських школах Українських Карпат*: монографія за наук. ред. д. п. н. Оліяр М.П.; ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ: Супрун В. П. 2019. с. 235–258.
35. Цюняк О. П. Формування рефлексивної культури майбутніх учителів початкових класів у закладах вищої освіти. *Освітні обрії*. 2(57). 2023. с. 81–85. URL:<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/obrii/article/view/7557>.
36. Dilts R. Od przewodnika do inspiratora, czyli coaching przez duże «C». Warszawa : PINLP, 2006. 444 s.
37. Gallwey W. Timothy. The Inner Game of Tennis. 1st. New York: Random House, 1974.
38. Popovych I., Lialiuk G., Alesieieva M., Popovich A., Bondarenko V., Kovtun O., Tsiuniak O. Sociocultural metrics of the personal paradigm of orphans' upbringing in pedagogical theory and practice of Ukraine. *Revista Inclusiones*, Vol:7 num. 3, 2020. 343–356. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/10795>.
39. Tsiuniak O., Iliichuk L., Riznyk V., Kondur O. Professional Values of a Modern Teacher as the Basis for Ensuring the Quality of Education During War Conditions. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 11. 3 (Sep. 2024). 2024. 68–74. DOI:<https://doi.org/10.15330/jpnu.11.3.68-74>. URL:<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/jpnu/issue/view/371>.

Інформаційні ресурси:

40. ICF Ukraine Chapter: відділення Міжнародної коучингової федерації в Україні: URL: <https://www.icf-ukraine.org/>.
41. Державна служба якості освіти України : сайт. URL: <http://www.sqe.gov.ua/>.
42. Для чого учням навчатися системного мислення або Думати як інженери. URL: <https://nus.org.ua/view/dlya-chogo-uchnyam-navchatysya-systemnogo-myslennya-abo-dumaty-yak-inzhenery/>.
43. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
44. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
45. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
46. Коучинг – інструмент особистого і професійного. URL: <http://www.lifecoach.com.ua/>.
47. Коучинг об'єднує професійних коучів в Україні. URL: <http://www.icf-ukraine.org/>.
48. Коучинг та наставництво у підприємницькій діяльності / В. І. Павлов, О.Ю. Кушнірук. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13919/1/41_276-280_Vis_727_Menegment.pdf 5.
49. Коучинг: URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%83%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%>.

Викладач

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Оксана ЦЮНЯК